

Οι αγώνες του Μεγάλου Αθανασίου για την Ορθοδοξία (π. Αθανάσιος Μυτιληναίος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 18 Ιανουαρίου, 2022

[Απομαγνητοφωνημένη ομιλία που εκφωνήθηκε στις 18-1-1998]

Ο λόγος, αγαπητοί μου, σήμερα περί του μεγάλου πατρός αγίου Αθανασίου, που άγομεν την σεπτή του μνήμη. Ό,τι και να πει κανείς, τους ωραιότερους χαρακτηρισμούς αν αποδώσει, της αγίας προσωπικότητός του, πάντοτε θα υπολείπεται. Δεν είναι χωρίς κίνδυνο μείωσης η περιγραφή του προσώπου γενικά ενός αγίου, πολύ δε περισσότερο εάν πρόκειται περί του όντως Μεγάλου, Αθανασίου. Η ανάγκη όμως να σκιαγραφηθεί η μεγάλη του προσωπικότης προς μίμησιν από τους πιστούς μέσα εις την Εκκλησία, μας κάνει τολμηρούς κάτι όντως να ψελλίσομεν.

Ο Μέγας και παγκόσμιος πατήρ, άγιος Αθανάσιος, εγεννήθη εις την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου- την πόλη του Αλεξάνδρου- που ήταν τότε κέντρο σπουδαιότατον των γραμμάτων. Μάλιστα η Αλεξάνδρεια ημιλλάτο και αυτὰς τας Αθήνας που ήταν τότε πόλις πασών των επιστημών και των τεχνών. Όποιος ήθελε να μετεκπαιδευθεί στα γράμματα ήρχετο εις τας Αθήνας. Όπως έφτασε εκεί ένας άλλος μέγας, ο Μέγας Βασίλειος ή ακόμη ένας Γρηγόριος Θεολόγος. Εντούτοις, ο Μέγας Αθανάσιος δεν έφτασε ποτέ εις τας Αθήνας. Η Αλεξάνδρεια του ήτο επαρκής.

Εγεννήθη το 295. Μας αναφέρει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος που ήδη είχαν συνδεθεί με φιλία ότι ο Μέγας Αθανάσιος «έτράφη έν τοῖς θείοις ήθεσι και παιδεύμασι». Τα συγγράμματά του ωστόσο δείχνουν σπουδαία και πλουσία μόρφωση, τόσο θεολογική, όσο και κλασική. Μάλιστα, σε ηλικία είκοσι ετών - είκοσι ετών! - έγραψε το περισπούδαστο εκείνο έργον -διεσώθη ολόκληρο ευτυχώς-

«Περί ἐνανθρωπήσεως» του Λόγου και «Κατά εἰδώλων», ένα ἔργο εἶναι σε δύο τμήματα. Περίφημο, περισπούδαστο, εἰς ηλικίαν εἴκοσι ετῶν. Νεαρός ἀκόμη ἐπεσκέφθη στην ἔρημο του Μέγα Αντώνιου και ἀσκήτεψε κοντά του. Ο ἴδιος γράφει στον βίο που συνέθεσε του Μεγάλου Αντωνίου κατ' ἀπαίτησιν των Χριστιανῶν της Ρώμης σε μία του ἐξορία ὅτι «ἀκολουθήσας αὐτῷ χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ ἐπιχέων ὕδωρ κατὰ χεῖρας αὐτοῦ», ὅτι δηλαδή ο ἴδιος ὁ ἅγιος Αθανάσιος δεν ἔμεινε λίγο καιρό κοντά του, ἔμεινε πολύ καιρό κοντά του, και ἀκόμη, λέγει, του ἔριχνε νερό για να πλένει τα χέρια του ὁ Μέγας Αντώνιος- ἕνα χαριτωμένο στιγμιότυπον. Και τον Μέγαν Αντώνιον ξανασυνάντησε ὁ ἅγιος Αθανάσιος εἰς την ἔρημον, ὕστερα ἀπὸ σαράντα χρόνια, στις περιπέτειές του με τις ἐξορίες του.

Ὡς διάκονος, μετείχε των εργασιῶν της Α΄ Οικουμενικῆς Συνόδου που ἐγένετο το 325, ὅπου και διέπρεψε. Διάκονος... Διέπρεψε! **Ὁ ὅρος «ὁμοούσιος» που εἰσήχθη εἰς τὸ Σύμβολον της Νικαίας ἦτο ὅρος δικός του, παρά τὸ ὅτι εἶχε σηκώσει κυριολεκτικὰ θύελλα ἐναντίον των ἀντιφρονούντων, ἐναντίον του.** Εκείνος ἐπέμενε. Ἐπέμενε και ποτέ δεν ἐδέχθη τον μετριοπαθῆ ἐκείνον ὅρον «ὁμοιούσιος». «Ὁμοούσιος»- «ὁμοιούσιος», μάλιστα μερικοὶ λένε: «Για ἕνα γιώτα;». Μα ὅ,τι διαφορά ὑπάρχει μεταξύ του τσίγκου και του ἀσημιῶν -ὑπάρχει διαφορά;- ἔτσι λοιπὸν ὑπάρχει διαφορά ἀνάμεσα στο «ὁμοιούσιος» και στο «ὁμοούσιος». **Ὁ τσίγκος μοιάζει με ἀσήμι, ἀλλὰ δεν εἶναι ἀσήμι! Για να ἐνώσει δῆθεν, δῆθεν, συμβιβαστικὰ τους διαφωνούντας... Ὁχι, ὄχι..! Ἡ θεολογία και ἡ Ἱστορία μάλιστα τον ἐδικαίωσαν τον Μέγαν Αθανάσιον.**

Το 328 ἀπέθανε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας και ὅλος ὁ λαὸς ζήτησαν ἀρχιεπίσκοπο τον Μέγαν Αθανάσιον. Ἐτσι γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὅτι ἡ ἐκλογή του ἐγένετο «ψήφῳ τοῦ λαοῦ παντός, οὐ κατὰ τὸν ὕστερον νικήσαντα πονηρὸν τύπον»· δηλαδή ἡ ἐκλογή του ἐγένετο με την ψήφον του λαοῦ, παντός του λαοῦ -εἶδατε;- και ὄχι, λέγει, γιατί -ἐπρόλαβε και αὐτὴν την πονηρὰν μέθοδον ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ποῖα πονηρὰν μέθοδον;- τὸν πονηρὸν, λέει, ὕστερον νικήσαντα πονηρὸν τύπον. **Και ποῖος εἶναι ὁ πονηρὸς τύπος; Να ἐκλέγουν τον ἐπίσκοπον μόνον μερικοὶ... Ὁχι. Ὁ Μέγας Αθανάσιος ἐξελέγη με την ψήφον και του λαοῦ παντός και του κλήρου- και σε ηλικία μόλις τριάκοντα τριῶν ετῶν.**

Στάθηκε ἀληθινὸς τύπος ποιμένος. Πάλι γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὅτι εἰς τὸ πρόσωπόν του - σας τὸ ἀποδίδω σε μετάφραση- «εἰς τὸ πρόσωπόν του, αἱ παρθένοι εὐρον», λέει, «τον νυμφαγωγόν· αἱ ὑπανδρευμέναι, τον σωφρονιστήν· οἱ ἐρημίται τον ἀναπτρωτήν· οἱ ἄνθρωποι της κοινωσίας, τον νομοθέτην· οἱ πρακτικοὶ τον οδηγόν, οἱ θεωρητικοὶ τον θεολόγον, αἱ χήραι τον προστάτην, οἱ ὀρφανοὶ τον πατέρα, οἱ ἀδελφοὶ τον φιλάδελφον, οἱ ἀσθενεῖς τον ἰατρόν, οἱ υγιεῖς τον φύλακα της υγείας». Αὐτὰ γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος για τον ἅγιον Αθανάσιον.

Αγαπούσε πολύ να δει τον κόσμο όλον χριστιανικό, και συνεπώς την ιεραποστολή. Είναι γνωστή αυτή η ιστορία, παρότι στέκεται περίεργη αν τη διαβάσετε, αλλά, ε, ήτανε σχέδιο της Θείας Πρόνοιας, πώς ένα καράβι, ελληνικό μάλιστα, στην Ερυθρά Θάλασσα, πιο κάτω εκεί που τελειώνει ή αρχίζει ο Ινδικός Ωκεανός, εκεί εναυάγησεν αυτό το καράβι, τέλος πάντων, τέλος πάντων, το θέμα είναι ότι βρέθηκαν κάποιοι ναυαγοί. Ανάμεσα σε αυτούς τους οποίους οι Αιθίοπες εσκότωσαν- πλην δύο που ήσαν δύο νεαρά παιδιά πανέξυπνα και μορφωμένα. Έλληνες... Και τότε αυτοί προσελήφθησαν ως υπηρέτες εις το παλάτι του Αιθίοπος του αυτοκράτορος και ήτανε τόσο έξυπνοι, τόσο σπουδαίοι, άρχισαν να τους εκχριστιανίζουν... Έγιναν πολλοί... Και τότε ο Φρουμέντιος, ο ένας από τους δύο, ήρθε στην Αλεξάνδρεια και ζήτησε από τον Μέγαν Αθανάσιο να στείλει έναν Επίσκοπον, να στείλει ιερείς κ.λπ. για να βοηθήσουν την Εκκλησίαν της Αιθιοπίας. Και λέγει ο Μέγας Αθανάσιος- επιτρέπατέ μου μια λαϊκή έκφραση- που «έκοβε το μάτι του», έκοβε το μάτι του: «Ποιος άλλος», λέει, «καλύτερος από σένα;». Ότι ακριβώς είχε πει κάποτε ο Ιωσήφ εις την Αίγυπτον, εις τον Φαραώ τι να κάνει για να αντιμετωπιστεί η πείνα, ο λιμός και είπε ο Φαραώ: «Ποιος καταλληλότερος από σένα;». Τον χειροτονεί επίσκοπον και τον στέλνει πίσω στην Αιθιοπία. **Έτσι, από τις πρώτες, θα λέγαμε, χώρες που εξεχριστιανίσθησαν ήταν και η Αιθιοπία, με τη βοήθεια του Μεγάλου Αθανασίου.**

Υπέστη πέντε- κατ' άλλους έξι- εξορίες, διαρκείας δεκαέξι ετών ο Μέγας Αθανάσιος. Εδέχθη ανήκουστες συκοφαντίες, ανηκουστες, αν διαβάσετε τον βίο του θα πείτε: «Μα δεν εντρέποντο εκείνοι οι οποίοι τόσο τον συκοφαντούσαν;»- ότι είναι φονεύς, ότι είναι μάγος, ότι είναι ανήθικος, ότι είναι συνωμότης κατά του βασιλέως της Κωνσταντινουπόλεως... Πώς; Γιατί η πόλις, η Κωνσταντινούπολις, εδέχετο φορτία σιταριού, δεν ήταν αρκετά, αρκετός ο σίτος για να θρέψει τόσον λαό εκεί και ήρχετο, εγίνετο εξαγωγή, και ήρχετο το σιτάρι από την Αίγυπτον και ότι δήθεν τάχα εμπόδισε τα πλοία με το σιτάρι να φτάσουν στην Κωνσταντινούπολη και συνεπώς ήταν ένας συνωμότης ο Μέγας Αθανάσιος... Ψεύδη όλα αυτά... Ψεύδη...

Η μάχη που έδιδε δε κατά των Αρειανών ήτο άκαμπτος. Δεν υποχωρούσε ποτέ ούτε εις το ελάχιστον. Δεν ήταν ενδοτικός, παρά τας πιέσεις που εδέχετο. Εκείνο δε που εκπλήσσει, σε όλη αυτήν την υπόθεση, την ιστορία, ήταν η στάσις του λαού του Θεού- προσέξατέ το αυτό... Η στάσις του λαού του Θεού μπροστά σ' αυτές τις περιπέτειες του Μεγάλου Αθανασίου. **Ο λαός αγαπούσε και ελάτρευε τον αρχιεπίσκοπόν του.** Δύο φορές επεβλήθησαν εις τον θρόνον της Αλεξανδρείας, ε, όσο δηλαδή καιρό παρέμενε, αλληπαλλήλως, συνεχώς, εξόριστος, δύο επιβήτορες του θρόνου, δύο μοιχεπιβάται, όπως τους λέμε. Ο ένας ήταν ο Γρηγόριος ο Καππαδόκης που ο λαός δεν τον ήθελε ποσώς-ποσώς και σε λίγο ο άνθρωπος αυτός πέθανε. Ανέλαβε και ανήλθε εις τον θρόνον- όχι βεβαίως ο άγιος Αθανάσιος- άλλος Καππαδόκης, κάποιος ονόματι Γεώργιος και να φανταστείτε ότι και αυτός ηναγκάσθη- από τον λαό ηναγκάσθη- να εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια και

να φύγει. Τον Γρηγόριον, τον πρώτον, προκειμένου η πολιτεία να τον επιβάλει εις τον λαόν, η πολιτεία να τον επιβάλει εις τον λαόν, χιλιάδες στρατός τονε προστάτευε. Ο νοών νοείτω.

Οι Αρειανοί είχαν επιστρατεύσει Ιουδαίους και εθνικούς, δηλαδή ειδωλολάτρες, εναντίον των Ορθοδόξων. Και όμως, ο λαός έμενε άκαμπτος... Έμενε άκαμπτος! Το υπογραμμίζω... Τα γεγονότα υπήρξαν ραγδαία και φοβερά. Ο Μέγας Αθανάσιος για πέντε μήνες εκρύπτετο σε μια του εξορία, σε μια του φυγή, εκρύπτετο σε έναν δικό του οικογενειακό τάφο πλησίον της πόλεως. Οι τάφοι ήσαν κατά τέτοιον τρόπον που θα μπορούσε κανείς να κρυφτεί μέσα εις τον τάφον...

Παρά τις περιπέτειές του αυτές, είχε διάθεση, αλλά και καιρό- θα λέγαμε χαλκέντερος, πραγματικά...- να ασχοληθεί και με το ποίμνιόν του... Επιστολές προς μοναχούς, προς επισκόπους συγγράφει διαρκώς-διαρκώς- **τα πιο πολλά συγγράμματά του εγράφησαν κατά την εποχή που εβρίσκετο μακριά από τον θρόνον του, προκειμένου βέβαια να στηρίξει το ποίμνιόν του.**

Αναδιοργάνωσε τη Θεολογική Σχολή της Αλεξάνδρειας με προϊστάμενο τον Δίδυμο. Όταν αυτοκράτωρ ήταν ο Κωνσταντίνος και εστάλη βασιλικός επίτροπος στην Αλεξάνδρεια για να εκθρονίσει τον Μέγαν Αθανάσιο σε ένα διάλειμμα από τις εξορίες, να τον εκθρονίσει, να τονε βγάλει, με το αιτιολογικόν ότι χάριν της ειρήνης εις την Αίγυπτον αυτό το πράγμα συνέβαινε. Δηλαδή με άλλα λόγια, δηλαδή με άλλα λόγια, ότι ήταν ταραξίας ο Μέγας Αθανάσιος, η παρουσία του αφαιρούσε την ειρήνη από την Αλεξάνδρεια και από την Αίγυπτο, αλλά και από τον τότε χριστιανικό κόσμο, γιατί εκεί που εξορίζετο ο μέγας πατήρ και εκεί ο κόσμος εστρέφετο εναντίον της πολιτείας -όπως φερειπείν εις την Ιταλίαν ή όπου αλλού... Έτσι λοιπόν ήρθε αυτός για να εκθρονίσει τον μεγάλο πατέρα «*χάριν της ειρήνης*»- και ο μέγας πατήρ απήντησε τα εξής. «*Θα υπάρξει*» -επί λέξει- «*θα υπάρξει περισσότερο ειρήνη αν παραιτηθώ; Η τότε δηλαδή ακριβώς θα ξεσηκωθεί ο κόσμος και θα σας σπάσει το κεφάλι;*». Και εννοούσε, εννοούσε, **τη δράση του λαού υπέρ του αρχιεπισκόπου του... Αυτός ήταν ο λαός της Αλεξανδρείας που περικύκλωνε, αγαπούσε και υπεστήριζε τον μεγάλον του αυτόν ποιμένα.**

Στην τελευταία του εξορία, όταν ο λαός άρχισε να θλίβεται, παρηγόρησε το πλήθος με εκείνο το θαυμάσιο που μένει τόσο εύκολα και εις την μνήμη: «*νεφύδριον έστί και θάπττον παρελεύσεται*»· είναι, λέει, «*νεφύδριον*», *συννεφάκι*, είναι, λέει, *συννεφάκι αυτά που συμβαίνουν και γρήγορα κι αυτό το συννεφάκι θα περάσει*. Έτσι παρηγόρησε τον κλαίοντα λαόν. Αυτά μας αναφέρει ο Σωζόμενος στην Εκκλησιαστική του Ιστορία.

Όταν ανέλαβε αυτοκράτωρ ο Ιουλιανός ο Παραβάτης, έστειλε στρατεύματα, παρακαλώ, εις την Αίγυπτον, για να φονεύσουν τον Αθανάσιον, αλλά δεν τον βρήκαν

εκεί, γιατί ο ίδιος έφυγε για τη Θηβαΐδα· δηλαδή προς νότον, προς την Άνω Αίγυπτον, εκεί που ήτανε και η έρημος κλπ. Μάλιστα έλεγε ο Ιουλιανός ο Παραβάτης που είχε γίνει ειδωλολάτρης και ήταν συμμαθηταί με τον Μέγα Βασίλειον και τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, ο Ιουλιανός, συμμαθηταί, στην Αθήνα, έλεγε ο Ιουλιανός ότι ήξιζε θάνατος εις τον Αθανάσιον. Τελικά απεκαταστάθη εις τον θρόνον του ο άγιος Αθανάσιος, αφού αρχιεράτευσε σαρανταέξι έτη και εκ των οποίων τα δεκαέξι τα πέρασε εις την εξορίαν.

Εκοιμήθη τη 2^α Μαΐου του 373 έτους, τριακοστού εβδομηκοστού τρίτου έτους. Τόμοι ολόκληροι, αγαπητοί μου, θα μπορούσαν να γραφούν για τον άγιο Αθανάσιο και τις περιπέτειές του· και τον θαυμάσιο χαρακτήρα του· που ήταν οξυδερκέστατος αλλά και σταθερός. Ακούσατε στην υμνολογία σήμερα. Τον αποκαλούν οι υμνογράφοι «στῦλον»· τον αποκαλούν «βράχον» κ.ο.κ.

Αγαπητοί. **Η Ιστορία είδε στο πρόσωπό του το ορθόδοξο φρόνημά του που το εκράτησε ανάμεσα σε θύελλες όρθιον. Επολέμησε τη χειρότερη αίρεση μέσα εις την εκκλησιαστική ιστορίαν. Όλες είναι φοβερές, αλλά η αίρεση του Αρείου η χειρότερη.** Και όπως λέει ο πατήρ Ιουστίνος Πόποβιτς, ο Αρειανισμός είναι στη διαδοχή των Αντιχρίστων, των επιμέρους- κατά τον λόγο του ευαγγελιστή Ιωάννου: «πολλοί αντίχριστοι γεγόνασιν»- αναφέρει τον Αρειανισμό σαν ένα σταθμό θα λέγαμε, του Αντιχρίστου μέσα εις την Ιστορίαν. Έτσι επολέμησε αυτήν την χειρότερη αίρεση ο Μέγας Αθανάσιος. **Είχε παρμεγίστη πίστη εις τον Χριστόν και βάθος αγάπης. Δεν λογάριασε ποτέ τους κινδύνους της ζωής του, αρκεί να απεδείκνυε την αλήθειαν περί της θεανθρωπίνης φύσεως του Χριστού,** γιατί έλεγε ο Άρειος ότι δεν είναι Θεός, είναι «κατά προκοπήν», λέει, «Θεός», «κατά προκοπήν...», όπως κι εμείς καλούμαστε, κατά προκοπήν να γίνουμε Θεοί.

«Τι είναι άνθρωπος;», όπως λέει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, «ζῶον- δηλαδή κάτι που ζει- θεούμενον», δηλαδή **ικανόν, κατάλληλον, να γίνει ο άνθρωπος κατά χάριν Θεός.** Αυτά έλεγε ο Άρειος...Ούτε λίγο, ούτε πολύ... Έτσι ο μέγας πατήρ εστάθηκε τολμηρός, ότι είναι ο Υιός του Θεού, ότι είναι το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος που ενηθρώπησε- κοιτάξτε τη συμφωνία: «**ό Λόγος**»- δηλαδή ο Θεός- «**σάρξ έγένετο**», που λέει ο Ιωάννης, «**καί έσκήνωσεν έν ήμϊν**». **Αν λοιπόν δεν θα έπρεπε να δεχθεί ούτε ο Άρειος ή να δεχθεί τον Αρειανισμόν, ολόκληρο το Ευαγγέλιον θα έπεφτε στο κενό.** Θα ανετρέπετο, όπως το αντιλαμβάνεστε...

Έτσι λοιπόν στάθηκε πολύ τολμηρός· αλλά και συνετός. **Εγνώριζε να πολεμά και να νικά. Εχθροί του; Ο διάβολος, οι βασιλείς- δυστυχώς!-, οι αιρετικοί . Σύμμαχός του; Ο Χριστός και ο λαός. Και ενίκησε ο Μέγας Αθανάσιος. Και η ιστορία όντως τον ονόμασε «Μέγαν».** Αυτόν τον επίζηλον τίτλον.

Αγαπητοί. **Και η εποχή μας είναι καταπληκτικά παράλληλη με την εποχή του μεγάλου πατρός. Ο Αρειανισμός υποβόσκει στην ευρωπαϊκή θεολογία ή, καλύτερα, εις την δυτική θεολογία.** Και επειδή υποβόσκει αυτός ο Αρειανισμός- ποτέ δεν πέθανε ο Αρειανισμός...- δεν το λέγω εγώ δε, όχι μόνο γιατί το βλέπομεν και το βλέπετε- το γράφει σε ένα του βιβλίο και ο πατήρ Ιουστίνος ο Πόποβιτς. **Από κει ξεπήδησαν οι διάφορες σύγχρονες αιρέσεις και παρεκκλίσεις...**

Μεγάλες προδοσίες επιτελούνται από εκκλησιαστικά και πολιτικά πρόσωπα, τουλάχιστον εις τον ορθόδοξον χώρο. Όταν Πατριάρχαι, ορθόδοξου λαού, μπορούν να συγκρίνουν και να εξισώνουν τον Χριστόν με τον Μωάμεθ, πέστε μου αν η εποχή μας είναι δεινή, φοβερή... Πατριάρχαι... **Να εξισώνουν τον Χριστόν με τον Μωάμεθ...** Όταν κριτήριο συνυπάρξεως θεωρείται ο μονοθεϊσμός, «α», λέει, «και οι Εβραίοι μονοθεϊσταί είναι, και οι Χριστιανοί μονοθεϊσταί είναι, και οι... Μωαμεθανοί μονοθεϊσταί είναι. Να λοιπόν, κοινόν σημείον, μονοθεϊσμός. Ελάτε λοιπόν, να δώσουμε τα χέρια και να ενωθούμε...».

Πώπω βλασφημία φοβερή...! Ναι, μονοθεϊσμός είναι ο Χριστιανισμός, αλλά το όνομά του είναι Πατήρ, Υιός και Άγιον Πνεύμα . Εάν, κύριοι, αρνείστε το τριαδικόν της θεότητας, δεν έχετε ουδεμίαν σχέση με τον μωαμεθανισμό- παίρνω τον μωαμεθανισμό γιατί είναι στο προσκήνιον και στην επικαιρότητα ο μωαμεθανισμός- προσέξτε, φοβερός εχθρός... **Αλλά δεν είναι αυτοί ο φοβερός εχθρός, φοβεροί εχθροί είναι, αγαπητοί, εκείνοι οι αξιωματούχοι της Εκκλησίας που βλέπουν και ζυγίζουν και μετρούν τα πράγματα με τον τρόπον που σας ανέφερα.**

Όταν λοιπόν ο Οικουμενισμός από την άλλη μεριά, γιατί αυτό το σύμπλεγμα να ενωθούμε δεν λέγεται παρά- το ξέρετε όλοι σας- Οικουμενισμός, ήδη προχωρεί **ακάθεκτος χωρίς πλέον να ερωτάται ο λαός-ερωτούμε: «Τι γίνεται;».** Όταν ο Χριστιανισμός **εξέπεσε σε διπλωματία...** Τι θα πει «διπλωματία»; **Η δυνατότητα του συμβιβασμού...** Αυτό λέγεται διπλωματία. **Ο Χριστιανισμός όμως μπορεί να περιπέσει εις την διπλωματία; Υπάρχει περίπτωση συμβιβασμού με τα στοιχεία του κόσμου τούτου; Είναι δυνατόν ποτέ; Όταν το ευαγγελικόν ήθος- από την άλλη μεριά- διαρκώς και αλματωδώς εκκοσμικεύεται, μια καινούρια ηθική ήδη προβάλλεται, όχι η ευαγγελική, άλλη ηθική, κοσμική ηθική, στην οποία δυστυχώς υπηρετούν και αξιωματούχοι της Εκκλησίας...** Ένα πρόσφατο θα σας έρθει στο μυαλό απ' αυτά που σας λέω.. Και για να χρησιμοποιήσω τη γλώσσα του Κυρίου που θέτει υπό ερώτησιν την ύπαρξιν της πίστεως- της ακεραίας πίστεως, στον δεύτερο ερχομό Του, που είπε ο Κύριος: «Ναι, Εγώ θα έρθω, θέμα δεν υπάρχει εκεί, πρόβλημα δεν υπάρχει εκεί, το πρόβλημα είναι δικό σας. Όταν Εγώ θα έλθω, θα βρω

την πίστη επάνω εις την γην;». Αυτό είναι το πρόβλημα, δικό μας πρόβλημα.

Ή εκείνο που λέγει ο Παύλος- γράφει στον Τιμόθεο- **«Τοῦτο δὲ γίνωσκε** - αυτό να γνωρίζεις- **ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποὶ** -καιροὶ δύσκολοι- **ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαντοι**- αυτή η φιλαυτία είναι το μεγάλο κεφαλάρι που γεννάει όλα τα πάθη, όλες τις κακίες και όλες τις κοινωνικές αναστατώσεις- **φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι** -δηλαδή οι άνθρωποι θα είναι περισσότερο φιλήδονοι· βλέπετε, ιδίως στη νεολαία μας, πώς προχωρά η φιληδονία, αντί να προχωρά η φιλοθεία, δηλαδή το να είναι οι νέοι μας φιλόθεοι;- **«ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας»** - μπορεί να ξέρουμε πολλά πράγματα, **«τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι»** -θα έχουν όμως αρνηθεί την δύναμη του Χριστού, τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. **Τότε εμεῖς, που μελετάμε τον βίο και την πολιτεία, αγαπητοί μου, του μεγάλου πατρός Αθανασίου που σήμερα τιμάμε τη μνήμη του, τι πρέπει να κάνουμε; Είναι ή δεν είναι παράλληλοι οι καιροί;**

Αγαπητοί. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί, δεν περιμένουν...

ΠΗΓΗ:

- http://www.arnion.gr/mp3/omilies/p_athanasios/mnhmh_agivn/mnhmh_agivn_001.mp3

(Απομαγνητοφώνηση και ηλεκτρονική επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)